

SYLWETKA PROF. DR HAB. INŻ. JACKA ANTONIEGO KIJEŃSKIEGO

Prof. dr hab. inż. Jacek Kijeński (ur. 1950 r., tytuł nauk prof. 1991) jest wybitnym specjalistą w zakresie kierunków strategii rozwoju przemysłu chemicznego, technologii chemicznej, katalizy, przemysłowej syntezy organicznej i recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych.

Od 1997 r. jest profesorem zwyczajnym Politechniki Warszawskiej. W latach 1984-1987 prodiakan ds. ogólnych i nauki, w latach 1987-1990 Dziekan Wydziału Chemicznego Politechniki Warszawskiej. Członek Senatu PW w latach 1996-2006. Dyrektor Instytutu Chemii Przemysłowej im. prof. Ignacego Mościckiego w latach 2002-2007. Od 2008 roku Dziekan Wydziału Budownictwa, Mechaniki i Petrochemii i Prorektor Politechniki Warszawskiej ds. Szkoły Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku.

Od roku 2002, już drugą kadencję pełni funkcję Prezesa ZG Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego. Jako doświadczony menedżer oraz ekspert w dziedzinie kierunków rozwoju technologii chemicznej został powołany przez Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej do pracy w Zespole Międzyresortowym ds. Przekształceń Własnościowych Jednostek Badawczo-Rozwojowych. Jako przedstawiciel pracodawców (Business Centre Club) brał przez szereg lat udział w Zespole Trójstronnym ds. Branży Chemicznej. Był członkiem panelu głównego Zrównoważony Rozwój Polski w Narodowym Programie Foresight Polska 2020. Kolejną kadencję jest członkiem Prezydium Komitetu Chemii PAN, obecnie jako Wiceprzewodniczący. Członek wielu towarzystw i stowarzyszeń: między innymi American Chemical Society, DECHEMA, SITPChem, PTChem, Stowarzyszenia Wynalazców i Racjonalizatorów, Polskiego Stowarzyszenia Przetwórców Tworzyw Sztucznych. Członek rad programowych czasopism „Przemysł Chemiczny” (przewodniczący Rady), „Chemik”, „Polimery”, „Ochrona przed Korozją”, „Rynek Chemiczny”, „Wiadomości Chemiczne” (do 2006 r.). W czasopiśmie Przemysł Chemiczny i Chemik prof. Jacek Kijeński rozwijał szeroko ideę numerów tematycznych, redagując gościnnie zeszyty poświęcone paliwom i energii, biopaliwom, recyklingowi odpadów, wodorowi etc., do których na zaproszenie przygotowywali teksty najwybitniejsi specjaliści z wymienionych dziedzin.

Profesor Jacek Kijeński jest inspiratorem, animatorem i współorganizatorem licznych konferencji, sympozjów i spotkań dyskusyjnych z obszaru kierunków rozwoju przemysłu chemicznego, nowoczesnych technik i technologii, rozwoju krajowej bazy surowcowej i zagospodarowania odpadów. Profesor Jacek Kijeński jest Członkiem Komitetu Stałego Kongresów Technologii Chemicznej (Przewodniczący Komitetu Naukowego zbliżającego się VI Kongresu w Warszawie), Współprzewodniczącym Środkowoeuropejskich konferencji Recykling Polimerów – Nauka – Gospodarka – Przemysł (w tym roku odbędzie się VII Konferencja), Przewodniczącym Komitetu Naukowego Konferencji Restrukturyzacja Przemysłu Chemicznego (w tym roku odbędzie się XV Konferencja) oraz członkiem komitetów naukowych wielu innych zjazdów, kongresów i konferencji. Prof. dr hab. inż. Jacek Kijeński jest od wielu lat pomysłodawcą i organizatorem konsorcyjnych przedsięwzięć w ważnych dla gospodarki obszarach chemii i technologii chemicznej. Jest współtwórcą i Koordynatorem Polskiej Platformy Technologicznej Wodoru i Ogniw Paliwowych, skupiającej kilkadziesiąt jednostek badawczych i największych firm przemysłowych działających w obszarze szerokopojętnej gospodarki wodorowej, założycielem Polskiej Platformy Technologicznej Biopaliw i Biokomponentów (członek komitetu sterującego). Jest pomysłodawcą i Koordynatorem Projektu Badawczego Zamawianego „Gospodarka i Rozwój Technicznego Wykorzystania Odpadów z Tworzyw Polimerowych w Polsce”, którego celem jest wypracowanie jednolitej narodowej strategii utylizacji odpadów tworzyw sztucznych pochodzenia komunalnego i przemysłowego z uwzględnieniem specyficznych uwarunkowań i ograniczeń występujących w Polsce, a także współorganizatorem i Koordynatorem części Projektu Badawczego Zamawianego „Chemia perspektywicznych procesów i produktów konwersji węgla”.

Dorobek naukowy prof. dr hab. inż. Jacka Kijeńskiego obejmuje około 170 publikacji, głównie z listy filadelfijskiej, między innymi w *Specialist Periodical Review*, *Studies on Surface Science and Catalysis*, *J. Catalysis*, *Applied Catalysis*, *J. Chem. Soc. Faraday Trans.*, *J. Phys. Chem.*, *J. Chem. Soc. Perkin Trans.*, *J. Res. Inst. Catalysis*, *Hokkaido Univ. React. Kinet. Catal. Lett.*, *Catal. Rev.*, *Catal. Lett.*, *Przem. Chem.*, *Pol. J. Chem.*, *Polimery*, *Chemik* etc. Prof. Jacek Kijeński jest także współautorem kilku monografii, jedna z nich: J. Kijeński, A. Baiker *Acidic Sites on Solid Surfaces and Their Determination*, wydana jako specjalny numer *Catalysis Today* (Elsevier 1989), weszła do światowego kanonu literatury poświęconej katalizie kwasowej.

Do największych osiągnięć naukowych prof. Jacka Kijeńskiego należy odkrycie wspólnie z prof. St. Malinowskim stałych superzasad (1974), opracowanie nowej metody syntezy tlenkowych katalizatorów monowarstwowych nośnikach tlenkowych (tailored catalyst 1983-845) wspólnie z A. Baikerem i M. Glińskim, zastosowanie organicznych donorów wodoru w selektywnej redukcji nienasyconych grup funkcyjnych w syntezie szeregu wysokoprzetworzonych związków chemicznych (1980-1995). Te ostatnie prace obok licznych publikacji stały się podstawą do cyklu badań rozwojowych w ramach Projektów Resortowych i Międzyresortowych, które doprowadziły w końcu lat osiemdziesiątych do powstania projektów procesowych technologii Otrzymywania alkoholu 2-fenylotylowego (głównie składnik olejku różanego), Otrzymywania tlenu styrenu i aldehydu fenylotylowego, Otrzymywania liliału i cyklamalu zrealizowanych dla Zakładów Pollena-Aroma w Henrykowie i do sformułowania założeń procesowych dla procesu Redukcji nitrobenzenu metanolem dla Zakładów Chemicznych ZACHEM w Bydgoszczy.

Kolejne osiągnięcia prof. Jacka Kijeńskiego to wykorzystanie metod mechanochemicznych (ultradźwięki, mikrofały, wysokie ciśnienia) w przemysłowej syntezie organicznej, z których jedno – Synteza alkoholu dwuoctanowego w polu ultradźwiękowym zostało skomercjalizowane w 2006 roku i być może będzie wdrożone w Malezji. Od szeregu lat prof. Jacek Kijeński zajmuje się tematyką rentownego otrzymywania biopaliw – estrów alkilowych kwasów tłuszczowych i zagospodarowania gliceryny. Badania te zaowocowały licznymi wynalazkami (biopaliwo do silników wysokoprężnych Glicerol, biopaliwo z oleju palmowego, biopaliw z odpadów tłuszczowych i przeterminowanych tłuszczów jadalnych, estryfikacja i eteryfikacja gliceryny rafineryjną frakcją n-C4 do produkcji dodatku do benzyny i oleju diesla, zagospodarowanie odpadowej gliceryny do produkcji kwasu akrylowego i akrylanów). Wynalazki te cieszą się szerokim zainteresowaniem. W sprawie produkcji Glicerolu Instytut Chemii Przemysłowej podpisał list intencyjny z firmą Elstar Oil, a projekt przerobu gliceryny do akrylanów jest komercjalizowany w ramach Projektu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Wielką zasługą i osiągnięciem prof. Jacka Kijeńskiego są jego opracowania dotyczące strategicznych kierunków rozwoju branż przemysłu chemicznego (związki wysokoprzetworzone fine chemicals, gospodarka wodorowa, gospodarka metanolem, wykorzystanie odnawialnych źródeł surowcowych i nośników energii, kompleksowe energetyczne i surowcowe wykorzystanie odpadów), które były prezentowane nie tylko w czasopiśmie, ale także w postaci porywających wykładów plenarnych na zjazdach, konferencjach i sympozjach. Prof. Jacek Kijeński stworzył szkołę racjonalizacji wizji rozwojowych w oparciu o termodynamikę, bilanse i zdroworozsądkowe podejście do przemijających trendów politycznych, społecznych i naukowych.

Za działalność naukową prof. Jacek Kijeński został wyróżniony trzykrotnie Nagrodą I Stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dwukrotnie nagrodą III stopnia. W roku 2006 był nominowany do Nagrody Naukowej Ministra Gospodarki. Jest laureatem medalu im. prof. Wojciecha Świątosławskiego. Prof. dr hab. inż. Jacek Kijeński jest wybitnym wynalazcą w swoim dorobku posiada ponad 30 patentów i zgłoszeń patentowych, w tym kilka europejskich i zagranicznych. Jego wynalazki były wielokrotnie wyróżnione na światowych i międzynarodowych wystawach wynalazków. Między innymi wynalazek „New biofuel for compression ignition engine” (współautorzy A. Lipkowski, W. Walisiewicz-Niedbalska), otrzymał złote medale na wystawach Eureka 2004 w Brukseli, na Światowej Wystawie Innowacji w

Seulu 2004, na VIII Międzynarodowym Salonie Własności Przemysłowej ARCHIMED 2005 w Moskwie, na 33 International Exhibition of Inventions, New Techniques and Products w Genewie 2005 (z wyróżnieniem Jury), na Międzynarodowej Wystawie Wynalazków INNOWACJE 2005 w Gdańsku (z wyróżnieniem Jury), na Międzynarodowej Wystawie „Pomysły-Wynalazki-Nowe Produkty” IENA 2006 w Norymberdze i Nagrodę za Najlepsze Rozwiązanie na VI Międzynarodowym Konkursie na Najlepsze Rozwiązanie w Dziedzinie Ochrony Środowiska w Częstochowie 2005. Za wynalazek ten prof. Jacek Kijeński uzyskał Złoty Medal Światowej Organizacji Własności Intelektualnej WAIPO i tytuł Outstanding Inventor oraz nagrodę Specjalną Ministra Nauki Federacji Rosyjskiej. Liczne złote i srebrne medale na wystawach wynalazków, uzyskiwały też wynalazki „Biodiesel z oleju palmowego” (współautorzy A. Lipkowski, W. Walisiewicz-Niezbalska, K. Różycki) i „Sposób przerobu frakcji glicerynowej z procesu transtryfikacji oleju rzepakowego” (współautorzy R. Migdał, O. Osuwaru, E. Śmigiera).

Prof. Jacek Kijeński jest również wybitnym popularyzatorem wiedzy inżynierskiej i technologicznej. Jego, cieszące się ogromnym zainteresowaniem, przepojone treściami humanistycznymi i filozoficznymi wykłady na otwartych sesjach, jubileuszach i obchodach ukazują holistyczną wizję świata, w której nauki ścisłe i technika są wiodącym impulsem rozwoju duchowego i cywilizacyjnego społeczeństwa. Prof. Jacek Kijeński jest współpomysłodawcą i inspiratorem programu „Słoneczna Chemia”, zakrojonej na szeroką skalę próby zmiany społecznego wizerunku chemii poprzez program edukacyjno-popularyzatorski realizowany przez SITPChem, redakcję „Chemika” i Polską Izbę Przemysłu Chemicznego z czynnym udziałem najwybitniejszych autorytetów z dziedziny chemii, technologii chemicznej i z obszaru współczesnego przemysłu chemicznego. Zakończenie tego programu, będącego elementem obchodów Światowego Roku Chemii planowane jest w 2011 roku. Za swoją działalność zawodową prof. Jacek Kijeński wyróżniony był Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Krzyżem Oficerskim Królestwa Belgii, Złotą Odznaką NOT i innymi odznaczeniami.

Prof. dr hab. inż. Jacek KIJEŃSKI

Wybitny specjalista w dziedzinie chemii i technologii chemicznej w zakresie kierunków i strategii rozwoju przemysłu chemicznego, katalizy, przemysłowej syntezy organicznej i recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych. Profesor zwyczajny Politechniki Warszawskiej, członek Senatu PW w latach 1996-2006. W marcu 2008 roku wybrany Dziekanem Wydziału Budownictwa, Mechaniki i Petrochemii oraz Prorektorem Politechniki Warszawskiej ds. Szkoły Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku. Przez pięć lat (2002-2007) był dyrektorem Instytutu Chemii Przemysłowej im. prof. Ignacego Mościckiego w Warszawie a obecnie jest kierownikiem Zakładu Proekologicznej Modernizacji Technologii w Instytucie Chemii Przemysłowej.

Od 2002 r., już drugą kadencję, pełni funkcję Prezesa ZG Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego. Jako doświadczony menedżer oraz ekspert w zakresie kierunków rozwoju technologii chemicznej został powołany przez Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej do pracy w Zespole Międzyresortowym ds. Przekształceń Własnościowych Jednostek Badawczo-Rozwojowych oraz w Zespole Trójstronnym ds. Branży Chemicznej. Prezes Zarządu Konsorcjum Centrum Zaawansowanych Technologii Chemia na Rzecz Gospodarki CHEMCAT, Koordynator Polskiej Platformy Technologicznej Wodoru i Ogniw Paliwowych, członek Komitetu Sterującego Polskiej Platformy Technologicznej Biopaliw i Biokomponentów. Jest ponadto członkiem Stałego Komitetu Kongresów Technologii Chemicznej, Wiceprzewodniczącym Komitetu Chemii PAN, członkiem Stowarzyszenia Wynalazców i Racjonalizatorów, Polskiego Stowarzyszenia Przetwórców Tworzyw Sztucznych, oraz rad programowych czasopism "Przemysł Chemiczny" (Przewodniczący Rady), "Chemik", "Polimery", "Wiadomości Chemiczne" i Rynek Chemiczny. Na arenie międzynarodowej jest przedstawicielem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ, członkiem stowarzyszonym Komitetu Chemia-Przemysł w Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej IUPAC, członkiem niemieckiego Towarzystwa DECHEMA, American Chemical Society,

członkiem Network for Industrial Catalysis In Europe (NICE) oraz European Federation of Chemical Engineering (EFCE). Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz orderem Królestwa Belgii stopnia oficerskiego za zasługi w dziedzinie wynalazczości, Złotym Medalem WIPO (Światowa Organizacja Własności Intelektualnej), Złotą Odznaką Honorową NOT, Złotą Odznaką Politechniki Wrocławskiej, Honorową Odznaką SITPChem, Medalem im. Prof. W. Świętosławskiego. Jest pięciokrotnym laureatem nagród MEN. Otrzymał również kilkanaście nagród Rektora Politechniki Warszawskiej. Jest autorem lub współautorem ok. 170 publikacji, ponad 200 wystąpień konferencyjnych, 5 monografii i 30 patentów. Jego prace były ponad 800 razy cytowane w czasopismach zagranicznych książkach i monografiach.

www.miesiecznikchemik.pl